

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเสนางคนนิคม
จังหวัดอำนาจเจริญ

๑.ประวัติและความเป็นมา

๑.๑ ประวัติของเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ-สกุล : นายวินิจ สุภาจันทร์

อาชีพ เกษตรกรรม

อายุ ๖๑ ปี

ที่อยู่ ๔ หมู่ที่ ๙ ตำบลนาเวียง อำเภอเสนางคนนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ

เบอร์โทรศัพท์: ๐๙๒ ๓๘๖ ๖๖๘๑

๑.๒ ประวัติ ศพก.

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) บ้านโคกกลาง ตำบลนาเวียง อำเภอเสนางคนนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ เริ่มจัดตั้งในปี ๒๕๕๗ วัตถุประสงค์คือ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนที่เกิดจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิตการพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณ และคุณภาพของผลผลิต รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่างๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง สร้างความสามัคคีแก่คนในชุมชน

๑.๓ สถานการณ์ปัจจุบัน

ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่สูง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ และเกษตรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ไม่มีอาหารหรือผลิตไว้บริโภค

หลักสูตรเรียนรู้ : หลัก

๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
๒. การผลิตข้าวอินทรีย์
๓. การผลิตปุ๋ย และน้ำหมักชีวภาพ
๔. การปลูกผักอินทรีย์ในโรงเรือน
๕. การเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี
๖. การทำนาอย่างมีอาชีพ
๗. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

หลักสูตรเรียนรู้ : บังคับ

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ / เศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรเรียนรู้ : เสริม

๑. การทำบัญชีครัวเรือน
๒. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
  - มีการใช้น้ำหมุนเวียน โดยใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
๓. การแปรรูปสินค้าเกษตร

ฐานเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้ : ๑. การเพาะผักอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ : ๒. การปลูกข้าวอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ : ๓. การเพาะเห็ด

ฐานการเรียนรู้ : ๔. การบำรุงดิน

๒. ความสำเร็จตามเป้าหมายของ ศพก.

ประสบความสำเร็จด้านใดบ้าง

เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อถ่ายทอดความรู้และให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร โดยมีสินค้าหลัก คือ ข้าว และได้รับการรับรองมาตรฐานระบบอินทรีย์ IFOAM มีเกษตรกรเข้ามาศึกษาเรียนรู้ และนำไปปฏิบัติตาม ในด้านการลดต้นทุนการผลิต การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร การปลูกผักกางมุ้ง ข้าวอินทรีย์ ผักอินทรีย์

การบริหารจัดการ ศพก. อย่างไร

พัฒนาฐานเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับเกษตรกรที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้ จัดให้มีป้ายแสดงองค์ความรู้สำหรับผู้เข้ามาเรียนรู้ จัดประชุม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับศูนย์เครือข่าย เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้พร้อมเพื่อนำไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้

๓. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืน

นายวินิจ สุภกิจันท์ เกษตรกรต้นแบบ เป็นคนหัวไวใจสู้ พร้อมสำหรับการเรียนรู้อยู่เสมอ และหมั่นศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา เสียสละเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการเกษตร

๔. แผนการพัฒนา ศพก. ในอนาคต

๑. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรแบบครบวงจร

๒. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร